MANIFEST: STOP HET DOORPLAATSEN VAN KINDEREN IN JEUGDZORG!

Het probleem

In 2023 woonden bijna 42.000 kinderen in een vorm van jeugdhulp met verblijf, zoals pleeggezinnen of instellingen. Uit onderzoek blijkt dat veel van deze kinderen niet direct op de juiste plek terechtkomen. Na een uithuisplaatsing is zes keer doorplaatsen geen uitzondering. Het continu verhuizen leidt tot veel schade bij kinderen, die ze de rest van hun leven met zich meedragen: het heeft een negatief effect op hun zelfbeeld en zelfvertrouwen en vergroot de kans op bijvoorbeeld schooluitval, verbroken familiebanden en eenzaamheid. Een hoopvolle toekomst is daardoor verder weg dan ooit.

Jeugdhulp met verblijf is niet ingericht op het voorkomen van doorplaatsingen: door een focus op probleemgedrag, behandeling van dit gedrag, versnippering van zorg, financiële belangen en het willen vermijden van risico's zijn doorplaatsingen in het huidige systeem de pijnlijke realiteit.

https://youtu.be/c09dz-V1Oy0

Onze oproep

1. **Maak het bieden van een stabiele woonplek prioriteit nummer één.**
   Elk kind dat echt niet thuis kan blijven wonen heeft recht op een aandachtsvol thuis in een pleeggezin, gezinshuis of kleinschalige woonvoorziening[1]. Zorg allereerst dat er voldoende van deze plekken zijn, beschikbaarheidsfinanciering[2] is daarvoor noodzakelijk. Eventueel benodigde behandeling of therapie voor het kind komt later. Logisch, want deze heeft ook veel meer kans van slagen als de stabiele woonplek er is.
2. **Plaats minder kinderen uit huis.**
   Om een kind van de ouders te scheiden is een van de meest heftige beslissingen die er zijn. Het is altijd traumatisch, ook wanneer er terechte zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind. Waar wij voor pleiten is dat er goed gekeken wordt naar het hele gezinssysteem en dat het uiterste wordt gedaan om de opvoedsituatie te verbeteren, zodat uithuisplaatsing zoveel mogelijk voorkomen wordt. Dat

betekent vaak ondersteuning op meerdere terreinen dan opvoedhulp, bijvoorbeeld ook op het gebied van wonen en inkomen.

3. **Beoordeel kinderen niet op hun gedrag, maar verbeter hun context.**
   Uit huis geplaatste kinderen worden vaak beoordeeld en doorgeplaatst op basis van het gedrag dat ze laten zien. We problematiseren kinderen, noemen ze complex of ingewikkeld. Met als gevolg dat veel kinderen zich afgewezen voelen en hun gedrag juist moeilijker wordt. Terwijl het kinderen zijn die normaal reageren op lastige omstandigheden. Elk kind heeft behoefte aan liefde, aandacht en nabijheid, aan gewoon mee kunnen doen en erbij horen. Focus hierop.

Wil je de uitgebreide versie lezen over het creëren van aandachtsvolle woonplekken? Bekijk ons uitgebreide manifest hier.

Dit manifest wordt ondersteund door:
Frederique Coelman – Veranderkundige en voormalig directeur de Koppeling (Levvel)
Peter Dijkshoorn – Ambassadeur lerend jeugdzorgstelsel
Giovanni Coenen – Bestuurder Tobas Jeugdhulp
Anne Pelzer – Kinder- en jeugdpsychiater
Annemiek Harder – Hoogleraar orthopedagogiek.

1. Een aandachtsvol thuis is een woonplek waar (een team van) vaste opvoeders zorgen voor een warme, huiselijke plek, waar het kind mag blijven wonen zolang als nodig, ook als het gedrag zogenaamd ‘ingewikkeld’ is. Een plek dicht bij het sociale netwerk, zodat het kind zo gewoon mogelijk kan opgroeien. Waar het kind gezien wordt voor wie het is, zich kan en mag hechten en zich positief kan ontwikkelen. En waar ook de ouders van deze kinderen zich gezien en gesteund voelen.

2. Bij beschikbaarheidsfinanciering betalen gemeenten een vast bedrag om zorg beschikbaar te houden, ongeacht het gebruik. Momenteel worden woonvoorzieningen betaald per gebruik, zoals per bezet bed, wat bepaalt hoeveel hulpverleners op een locatie werken. Met beschikbaarheidsfinanciering kunnen vaste teams en faciliteiten blijven draaien, wat zorgt voor meer stabiliteit voor kinderen.